

1., Az írásbeli érettségi vizsga

1.1., Általános tudnivalók

- Az írásbeli érettségi vizsgán **központilag összeállított írásbeli feladatsort kell** megoldani, melyet a megyei kormányhivatal járási hivatalától kap meg az iskola az érettségi vizsgát megelőzően.
- **KÖZÉPSZINTEN** a vizsgázót az írásbeli vizsgán a **nevével azonosítják**. Ezt kell rávezetni a **feladatlap minden oldalára**, mind pedig arra a **borítékra**, melybe a kidolgozott feladatlapokat beleteszik.
- **EMELT SZINTEN** az adott tantárgy érettségi vizsgájának kezdetekor minden tanuló kap egy **azonosító jelet**, mely a diákot a későbbiekben az adott tantárgyból azonosítja az írásbeli érettségi vizsgán. Ezt **az azonosítót** a vizsgázóknak mind a **kiosztásra kerülő feladatlap összes oldalára**, mind pedig arra a **borítékra**, melybe a kidolgozott feladatlapokat beleteszik, pontosan rá kell írniuk.
- A vizsgán **csak a központilag kiadott feladatlapokon**, valamint a **vizsgát szervező intézmény /emelt szinten a megyei kormányhivatal (KH)/ bélyegzőjével ellátott lapokon** lehet dolgozni.
- Az érettségi vizsgán az íróeszközökről és a segédeszközök egy részéről a vizsgázók, másik részéről az iskola gondoskodik. A segédeszközöket a vizsgázók egymás között nem cserélhetik. **A vizsgán íróeszközként kék vagy fekete golyóstoll használható**, rajz ceruzával készíthető. **A dolgozatban hibajavító NEM használható!**

1.2., Az írásbeli vizsgán használható segédeszközök - KÖZÉPSZINT

Tantárgy	Vizsgáló biztosítja	Az intézmény biztosítja
Biológia	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Emberismeret és etika	-	-
Elő idegen nyelv	nyomtatott szótár (csak a IV. részhez)	CD lejátszó a III. részhez
Ének-zene	-	CD lejátszó
Fizika	függvénytáblázat, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Földrajz	I. feladatlap megoldásához nem használható segédeszköz! II. feladatlap megoldásához használható segédeszközök: középiskolai földrajz atlasz, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó	-
Informatika	vonalzó	számítógép a megfelelő szoftverekkel
Kémia	függvénytáblázat periódusos rendszerrel, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Magyar nyelv és irodalom	-	vizsgatermenként 4 helyesírási szótár
Matematika	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző,	-
Történelem	középiskolai történelmi atlasz	vizsgatermenként 3 helyesírási szótár

1.3., Az írásbeli vizsgán használható segédeszközök - EMELT SZINT

Tantárgy	Vizsgáló biztosítja	Az intézmény biztosítja
Biológia	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Elő idegen nyelv	nyomtatott szótár (csak a IV. részhez)	CD lejátszó a III. részhez
Fizika	függvénytáblázat, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Földrajz	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó	-
Informatika	vonalzó	számítógép a megfelelő szoftverekkel
Kémia	függvénytáblázat periódusos rendszerrel, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	-
Magyar nyelv és irodalom	-	vizsgatermenként 4 helyesírási szótár
Matematika	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző,	-
Testnevelés	személyi sportfelszerelés	A gyakorlati vizsgánál részletezett eszközöket
Történelem	csak a II. részhez középiskolai történelmi atlasz	vizsgatermenként 3 helyesírási szótár

1.4., Az írásbeli vizsgák vizsgaszerkezete

Tantárgy	Középszint	Emelt szint
Biológia	Összefüggő feladatsor: 120 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Emberismeret és etika	Az elkészült projektmunkát a vizsgázónak legkésőbb az írásbeli vizsgaidőszak kezdetéig kell beadnia a vizsgát szervező intézményben. (2017.05.05.)	
Élő idegen nyelv	I. olvasott szöveg értése: 60 perc II. nyelvhelyesség: 30 perc III. hallott szöveg értése: 30 perc IV. íráskészség: 60 perc	I. olvasott szöveg értése: 70 perc II. nyelvhelyesség: 50 perc III. hallott szöveg értése: 30 perc IV. íráskészség: 90 perc
Ének-zene	I. zenefelismerés: 20 perc II. feladatsor: 100 perc	
Fizika	Összefüggő feladatsor: 120 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Földrajz	I. topográfia: 20 perc II. földrajz ismeret: 100 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Informatika	Összefüggő feladatsor: 180 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Kémia	Összefüggő feladatsor: 120 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Magyar nyelv és irodalom	Szövegértési feladatsor: 90 perc Szövegalkotási feladatsor: 150 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Matematika	I. feladatsor: 45 perc II. feladatsor: 135 perc	Összefüggő feladatsor: 240 perc
Történelem	Összefüggő feladatsor: 180 perc	I. feladatsor: 100 perc II. feladatsor: 140 perc

1.5., Az írásbeli vizsga lebonyolítása

- Az írásbeli vizsgán a vizsga kezdete előtt legalább fél órával meg kell jelenni az alkalomhoz illő öltözetben. A vizsgázónak magával kell hoznia a személyazonosságát igazoló okiratai közül legalább egyet. Ennek hiányában a vizsga nem kezdhető el.

- A vizsgázók termekbe osztását az intézmény az érettségi vizsga kezdete előtt határozza meg. **A termen belüli ülésrendet a felügyelő tanár határozza meg úgy, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák.**
- A felügyelő tanár a személyazonosság ellenőrzése céljából betekint az igazoló okiratba, és ezt összeveti a vizsgáztatási dokumentumokon szereplő adatokkal.
- **EMELT SZINTEN** a felügyelő tanár a vizsgázónak az előre meghatározott azonosító jelével ellátott borítékot átadja. Az azonosító jelet a **vizsgázó köteles minden feladatlapon és pótlapon is feltüntetni.** A feltüntetett számok egyezőségét a felügyelőtanárral a vizsga befejezésekor ellenőrzi.
- A vizsga során **csak a központilag kiadott feladatlapon,** valamint a **vizsgát szervező intézmény /emelt szinten a megyei kormányhivatal (KH)/ bélyegzőjével ellátott lapokon** lehet dolgozni.
- A vizsgán az írásbeli feladatlap minden oldalára és a pótlapokra is rá kell vezetni középszinten a vizsgázó nevét, emelt szinten a vizsgázó egyedi azonosítóját. **A név/azonosító felírása része a kidolgozási időnek!**
- Ha a feladatlap nyomdai hibás, a felügyelő tanárnak szólni kell, aki intézkedik egy hibátlan feladatlap beszerzéséről. *Az így kiesett idővel a vizsgaidőt meg kell növelni!*
- **A feladat elkészítéséhez sem a felügyelő tanártól, sem a többi vizsgázótól segítség nem kérhető.** Aki ez ellen vét, szabálytalanságot követ el!
- A vizsgázónak indokolt esetben a **felügyelő tanár engedélyezheti, hogy rövid időre elhagyja a vizsgahelyet.** Ebben az esetben a felügyelő tanár a vizsgadolgozatra és a vizsga jegyzőkönyvébe is bevezeti a hely elhagyásának és a visszaérkezésnek az idejét is. A távozás ideje alatt a vizsgázó nem kommunikálhat a többi vizsgázóval. Aki ez ellen vét, szabálytalanságot követ el!
- **Szabálytalanságok kezelése**
 - ^ Szabálytalanságnak minősül az érettségi vizsgára vonatkozó szabályok megszegése. (Mobiltelefon használata, fegyelmezetlenség, meg nem engedett segédeszközök használata, a terem engedély nélküli elhagyása stb.)
 - ^ Amennyiben a felügyelő tanár szabálytalanságot észlel, ennek tényét, illetőleg pontos idejét a feladatlagra rávezeti, azt aláírja, **de a feladatlapot nem veszi el a vizsgázótól, és a vizsgázó az írásbeli vizsgát folytathatja.** A szabálytalanságról a folyosóügyeletes tanáron keresztül tájékoztatja az intézmény igazgatóját.
 - ^ Az igazgató az írásbeli vizsgát követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja.
 - ^ **A szabálytalanság elbírálására a vizsgabizottság jogosult.** A vizsgabizottság - amennyiben a rendelkezésre álló iratok alapján dönteni nem tud - az előzetes értekezleten a felügyelő tanárt, a vizsgázót, illetve az egyéb érdekeltet meghallgatja.

- **A vizsgaidő lejártával a vizsgázók**

- § **a piszkozatokat és az üres oldalakat áthúzzák**, kitöltik a feladatlap címlapján található pótlapokról szóló táblázatot (tisztázatok és piszkozatok száma),
- § **ellenőrzik az azonosító adatok (név vagy azonosító jel) egyezését**,
- § **a dolgozatot és a piszkozatot a borítékba helyezik** (kivéve a több részből álló vizsgáknál), és helyükön csendben várják, hogy a dolgozatok átvételében rájuk kerüljön a sor.
- § Ha az adott vizsga leírása előírja, hogy **a vizsgázó válasszon az adott feladatok közül** (pl. matematika, történelem, magyar nyelv és irodalom), **azt jelölni kell a feladatlapon**. Ennek meglétét a vizsgázó és a felügyelő tanár közösen ellenőrzi.
- § A dolgozaton szereplő **azonosító adatok egyezőségét** a felügyelő tanár a vizsgázóval közösen **ellenőrizni** a borítékon, a dolgozaton és a vizsgáztatási jegyzéken.
- § Az egyeztetés ellenőrzése után **a borítékot a vizsgázó jelenlétében a felügyelő tanár leragasztja**, és **EMELT SZINTEN a vizsgáztatási jegyzéket, míg KÖZÉPSZINTEN az egy teremben vizsgázók listáját a vizsgázó aláírja**.

1.6., A vizsga megszakítása és annak következményei

- Ha a vizsgázó a megkezdett vizsgáról **engedéllyel** távozik mielőtt a válaszadást befejezné, az adott vizsgatárgyból **pótló vizsgát tehet**. Ez esetben a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.
- Ha a vizsgázó a vizsgáról **engedély nélkül** távozik mielőtt a válaszadást befejezné, **az adott vizsgatárgyból vizsgaeredménye elégtelen**, a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát tehet.
- Ha a vizsgázó **a vizsgáról távol marad vagy a vizsga kezdetéről késik**, akkor a vizsgát szervező intézmény vezetőjének mérlegesen múlik, hogy **a távolmaradás a vizsgázónak felróható vagy fel nem róható ok miatt történt**. Előbbi esetben a vizsgázó elégtelen osztályzatot kap és javítóvizsgát tehet, míg utóbbi esetben az igazgató döntésétől függően az írásbeli vizsgát szóbeli vizsgával válthatja ki, vagy egy későbbi vizsgaidőszakban pótló vizsgát tehet

1.7., Az emelt szintű írásbeli lebonyolításával kapcsolatos észrevétel

Ha vizsgázó úgy érzi, hogy az emelt szintű írásbeli **vizsga vizsgaszervezésével kapcsolatosan a technikai jellegű előírásokat a helyszínen megszegték**, az írásbeli vizsga lezárását követő két órán belül az írásbeli vizsga helyszínén, **a kormányhivatal megbízottjánál a kormányhivatalnak címzett írásbeli észrevételt tehet**. A határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs. A kormányhivatal megbízottja a vizsgázónak az írásbeli vizsga lebonyolításával kapcsolatban benyújtott észrevételét továbbítja a kormányhivatalnak. A kormányhivatal az észrevételt öt munkanapon belül kivizsgálja, és a vizsgálati eredményt, valamint

a vizsga további menetével kapcsolatban a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatait megküldi a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának, aki - szükség esetén - megteszi a vizsga további menetével kapcsolatos intézkedéseket.

1.8., Az írásbeli dolgozat javítása

A dolgozatot középszinten általában a felkészítő szaktanár javítja, míg emelt szinten az iskolától független szaktanár.

1.9., A kijavított írásbeli dolgozat megtekintése

A kijavított dolgozat megtekintésére a vizsgázónak lehetősége adódik, melynek pontos időpontja **2017. június 6. (kedd) 8 és 16 óra között**. A betekintés során a dolgozatról **elektronikus úton másolat készíthető és az értékelésre észrevétel tehető**.

(Kérjük, hogy az írásbeli dolgozatokról digitális fényképezőgéppel, telefonnal készítsetek másolatot!)

Esetleges észrevételét a megtekintést követő első munkanap végéig - 16 óráig - **adható be az iskola igazgatójának**.

Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet előterjeszteni. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő. **Észrevétel kizárólag az útmutatóban foglaltaktól eltérő javítás vagy az értékelés számszaki hibája esetében tehető**.

A benyújtott észrevételről középszintű érettségi vizsga esetén a vizsgát szervező intézmény pedagógusaiból álló vizsgabizottság, míg emelt szintű vizsga esetén a KH által kijelölt - a vizsgát szervező intézménytől - független szakértő dönt.

2., A szóbeli vizsga

- A szóbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság elnöke **tájékoztató értekezletet tart**, amelyen ismerteti a vizsgázókkal a vizsgabizottság őket érintő döntéseit, az *írásbeli valamint az emelt szintű szóbeli vizsgán elért eredményeket, a szóbeli vizsgával kapcsolatos tudnivalókat, az érettségi vizsgát követő eredményhirdetés helyét és idejét, átadja a vizsgabizottság által hozott határozatokat, és ismerteti a vizsgabizottság döntése elleni jogorvoslat lehetőségét*.
- A szóbeli vizsga - beleértve a tételhúzást is - **reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat**.
- A vizsgázónak **legalább harminc perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották**.
- **Minden vizsgázónak - az idegen nyelv kivételével - vizsgatantárgyanként harminc perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre**. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy vizsgatárgyból a **feleltetés időtartama középszintű vizsga esetén 15 percnél, emelt szintű vizsga esetén 20 percnél több nem lehet**.
- A szóbeli vizsgán a tételt a vizsgázó **húzza**, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó **útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel**, de ha elakad vagy súlyosan téved, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a

tétel kifejtésében elakadt, illetve súlyosan tévedett. **A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyosan tévedett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt.**

- **Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el,** azaz feleletének értékelése nem éri el a szóbeli vizsgarészre adható összes pontszám 12%-át, **az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.** Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a százalékos minősítést és az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő **tételhúzás előtt,** szükség esetén **a vizsgahelyiséget rövid időre elhagyhatja.**
- Ha a szóbeli vizsgán **a vizsgázó szabálytalanságot követ el** (pl. társának segítséget nyújt, vagy társa segítségét veszi igénybe, meg nem engedett eszközt használ), vagy a vizsga rendjét zavarja, **a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.** A szabálytalanságról jegyzőkönyvet kell készíteni, amire a vizsgázó rávezetheti a saját észrevételét is.
- **Ha a vizsgázó fel nem róható okból a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a vizsga helyszínéről engedéllyel eltávozik,** illetve a megkezdett vizsgát engedéllyel nem fejezi be, a szóbeli vizsgát - ha erre lehetőség van - az igazgató engedélyével **az adott vizsganapon vagy az adott vizsgaidőszak másik vizsganapján megismételheti,** illetve ha erre nincs mód, másik vizsgaidőszakban pótló vizsgát tehet.
- **Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgáról felróható okból távol marad,** vagy a vizsga helyszínéről engedély nélkül eltávozik, illetve a megkezdett vizsgát engedély nélkül nem fejezi be, azokból a vizsgatantárgyakból, amelyekből nem tett szóbeli vizsgát, **másik vizsgaidőszakban javítóvizsgát tehet.**

3.1., A szóbeli vizsgán használható segédeszközök - KÖZÉPSZINT

Tantárgy	Vizsgáló biztosítja	Az intézmény biztosítja
Biológia	-	Állat és Növényismeret c. könyv vagy ezzel egyenértékű információt tartalmazó egyéb kiadvány, illetve kísérlethez szükséges eszközök
Emberismeret és etika	—	középiskolai földrajz, illetve történelem atlasz
Elő idegen nyelv	-	—
Ének-zene	—	Jól hangolt zongora
Fizika	Szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	Tételeknek megfelelően csoportosított kísérleti eszközök vagy mérőműszerek
Földrajz	—	Középiskolai földrajz atlasz
Informatika	—	Nyomtatott és elektronikus források, internetkapcsolattal rendelkező számítógép
Magyar nyelv és irodalom	—	irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlet (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album)
Matematika	függvénytáblázat (egyidejűleg akár többféle is), szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző,	—
Történelem	—	középiskolai történelmi atlasz

3.2, A szóbeli vizsgán használható segédeszközök - EMELT SZINT

Tantárgy	Vizsgáló biztosítja	Az intézmény biztosítja
Biológia	-	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép
Elő idegen nyelv	-	-
Fizika	Szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép	Tételeknek megfelelően csoportosított kísérleti eszközök vagy mérőműszerek
Földrajz	-	Középiskolai földrajz atlasz
Informatika	-	Nyomtatott és elektronikus források, internetkapcsolattal rendelkező számítógép
Kémia	-	Függvénytáblázat periódusos rendszerrel, szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, tételeknek megfelelően csoportosított kísérleti
Magyar nyelv és irodalom	-	irodalmi szöveggyűjtemény, kötet vagy a feladatok kidolgozásával összefüggő más nyomtatott ismerethordozó a tételnek megfelelő részlet (pl. internetes oldal nyomtatott változata, egynyelvű szótár, művelődéstörténeti térkép, képzőművészeti album)
Matematika	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, szögmérő	a tételsorban szereplő feladatokhoz kapcsolódó összefüggéseket tartalmazó képlettár
Testnevelés	-	-
Történelem	-	középiskolai történelmi atlasz

3., Az érettségi vizsga befejezése

A vizsgázó teljesítményét a pontszámok százalékban és osztályzatban történő kifejezésével minősíteni kell. Ha a vizsgatárgy vizsgája több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább tizenkettő százalékot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékok alapján legalább elégséges osztályzatot kaphasson. *Középszintű matematika tantárgyi vizsga esetén, ha a tanuló írásbeli teljesítménye elérte a tizenkettő százalékot, de nem érte el a huszonöt százalékot, a tantárgy részletes követelményeiben meghatározott módon szóbeli vizsgát tehet.*

A százalékos teljesítmény megállapítása csak az egész értékig történik, azaz a 78,25, a 78,5 és a 78,75 %-os teljesítmény is 78 %-ként kerül a bizonyítványba.

Középszintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

Százalékos teljesítmény	Osztályzat
80-100 %	jeles (5)
60-79 %	jó (4)
40-59 %	közepes(3)
25-39 %	elégséges(2)
0-24 %	elégtelen(1)

Emelt szintű érettségi vizsga esetén az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

Százalékos teljesítmény	Osztályzat
60-100 %	jeles (5)
47-59 %	jó (4)
33-46 %	közepes(3)
25-32 %	elégséges(2)
0-24 %	elégtelen(1)

Az érettségi vizsga eredményét, a vizsgabizottság még nem ismertett döntéseit a vizsgázók és a vizsgabizottság tagjai jelenlétében az elnök az **eredményhirdető értekezleten ismerteti**. Az eredmény kihirdetése nyilvános. A vizsgabizottság elnöke a vizsgaeredmények kihirdetése előtt röviden értékeli az érettségi vizsgát.

A vizsgázó a vizsgabizottság döntései ellen - a döntést követő öt napon belül - **fellebbezést** nyújthat be az iskolán keresztül a megyei kormányhivatalhoz.